

10.3.2017

Kokousaika 10.3.2017 klo 09:00–10:06

Kokouspaikka Aulakabinetti 4, Pohjoisesplanadi 11-13

Läsnä

Jäsenet

Rantala, Marcus kaksikielisyystoimikunnan puheenjohtaja
Roos, JP
Vallittu, Anja
Vennamo, Meri
Thors, Moa
Gayer, Gunborg (pöytäkirjanpitäjä)
Moring, Anna (pöytäkirjanpitäjä)

Muut

Peltonen, Antti hallintopäällikkö
Anderson, Henrik kielenkääntäjä
Saarinen, Susanna kielenkääntäjä

Puheenjohtaja

Marcus Rantala kaksikielisyystoimikunnan puheenjohtaja
1–3 §:t

Esittelijä

Antti Peltonen hallintopäällikkö
1–3 §:t

Pöytäkirjanpitäjä

Henrik Andersson kielenkääntäjä
1–3 §:t

10.3.2017

Tid	10.3.2017 kl. 09:00–10:06	
Plats	Mötesrum 4, Norra esplanaden 11-13	
Närvarande		
Ledamöter		
	Rantala, Marcus Roos, JP Vallittu, Anja Vennamo, Meri Thors, Moa Gayer, Gunborg Moring, Anna	tvåspråkighetskommitténs ordförande (protokolljusterare) (protokolljusterare)
Övriga		
	Peltonen, Antti Andersson, Henrik Saarinen, Susanna	förvaltningschef translator translator
Ordförande		
	Marcus Rantala	tvåspråkighetskommitténs ordförande 1–3 §
Föredragande		
	Antti Peltonen	förvaltningschef 1–3 §
Protokollförare		
	Henrik Andersson	translator 1–3 §

10.3.2017

§	Asia	Ärende
1	1	Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta Laglighet och beslutsförhet och val av protokolljusterare
2	2	Kaksikielisyyden strategiavalmistelu Strategiberedning av tvåspråkigheten

10.3.2017

§ 1

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätös

Kaksikielisyystoimikunta päätti todeta kokouksen laillisesti koolle kutsuksi ja päätösvaltaiseksi.

Samalla kaksikielisyystoimikunta päätti valita pöytäkirjantarkastajiksi Gunborg Gayerin ja Anna Moringin.

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

hallintopäällikkö
Antti Peltonen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

10.3.2017

§ 2

Kaksikielisyyden strategiavalmistelu

Päätös

Kaksikielisyystoimikunta päätti merkitä tiedoksi käydyn lähetekeskustelun.

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Strategiaprosessi

Kuntalain (410/2015) 37 §:n mukaan kunnassa on oltava kuntastrategia, jossa valtuusto päättää kunnan toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista. Helsingin kaupungissa kuntastrategiaa kutsutaan kaupunkistrategiaksi.

Kuntastrategiassa tulee lain mukaan ottaa huomioon:

- 1) kunnan asukkaiden hyvinvoinnin edistäminen;
- 2) palvelujen järjestäminen ja tuottaminen;
- 3) kunnan tehtäviä koskevissa laeissa säädetyt palvelutavoitteet;
- 4) omistajapolitiikka;
- 5) henkilöstöpolitiikka;
- 6) kunnan asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet;
- 7) elinympäristön ja alueen elinvoiman kehittäminen.

Kuntastrategian tulee perustua arvioon kunnan nykytilanteesta sekä tulevista toimintaympäristön muutoksista ja niiden vaikutuksista kunnan tehtävien toteuttamiseen. Kuntastrategiassa tulee määritellä myös sen toteutumisen arviointi ja seuranta.

Helsingissä kaupunkistrategia valtuustokaudelle 2017-21 valmistellaan valtuuston päätettäväksi syyskauden alkuun 2017 (30.8. tai 13.9.). Virkavalmistelu toteutetaan kevään 2017 aikana. Kesäkuun puolessa välissä järjestetään 1.6.2017 aloittavalle valtuustolle strategiaseminaari.

Vuosien 2013-16 strategiaohjelma

Kaupunginvaltuusto päätti 24.4.2013, 122 § hyväksyä strategiaohjelman vuosiksi 2013-16.

10.3.2017

Strategiaohjelman alakokonaisuudessa Hyvinvoiva helsinkiläinen on kohta: Helsinki on vahvasti kaksikielinen (s.9).

Strategiakirjauksen mukaan Helsingin kaltaisessa pohjoismaisessa hyvinvointikaupungissa kaksikielisyys on valttia. Helsingin pitää olla maamme paras kaupunki – också på svenska! Tämä edellyttää niin toimivia palvelukokonaisuuksia, sekä johdonmukaista strategista työtä. Palveluverkkoa kehitettäessä huomioidaan ruotsinkielisten palveluiden tarve, jotta palvelut voidaan mitoittaa tarkoituksen mukaisesti.

Kohdassa esitetään toimenpiteinä:

- Kehitetään kaupungin henkilökunnan kielivarantoa.
- Palvelusetelit luovat myös mahdollisuuden täydentää kaupungin omaa tuotantoa varsinkin niillä alueilla missä tällä hetkellä on palveluiden suhteen aukkoja.

Keskeisin kaksikielisyyttä edistävä toimenpide strategiakaudella oli ensin kaksikielisyystyöryhmän työ ja raportti sekä sen jälkeen kaupunginhallituksen asettaman kaksikielisyystoimikunnan työ.

Virastot ja liikelaitokset raportoivat strategiakirjausten toteutumisesta seuraavaa:

Kehitetään kaupungin henkilökunnan kielivarantoa:

TAV: Tarkastusvirasto on ollut aktiivisesti mukana oman alansa pohjoismaisessa yhteistyössä. Vuonna 2016 virasto järjesti koko henkilökunnalle ruotsin kielen puhekurssin.

Heltu: Halli- ja torivalvojen virastomestarikoulutukseen sisältyy ruotsinkielien opiskelu.

HKR: Rakennusvirastossa asiakasrajapinnassa työskentelevien rekrytoinnissa on yhtenä olennaisena valintakriteerinä kielitaito (ruotsi, englanti, muu kieli). Kielikoulutukseen ovat päässeet kaikki hakukaat työssään kielitaitoa tarvitsevat. Kielilisää maksetaan tehtäväkohtaisesti kielitestin läpäisseille.

Pake: Olemme kehittäneet henkilöstömme ruotsin kielen osaamista.

PEL: Ruotsinkielestä (kielikokeen A-taso) ja muun vieraan kielen taidosta saa lisäpisteitä Pelastuskoulun pääsykokeissa.

Oiva: Oiva Akatemia on viestinyt omassa markkinoinnissaan ruotsin kielen koulutuksia, joiden toteuttajana toimii Arbis.

Taimu: Asiakaspalvelut sekä asiantuntijapalvelut pystytään tarjoamaan ruotsin kielellä. Ruotsinkielentaitoa on tuettu koulutuksilla.

Taidemuseo tarjoaa palvelunsa myös ruotsinkielellä.

10.3.2017

Kir: Ruotsin- ja kaksikielisyys on otettu huomioon kirjaston rekrytoinneissa.

Kulke: Kieli- ja keskustelukursseja henkilöstölle.

Arbis: Arbis ordnar undervisning i svenska för personal på stadens övriga verk.

Sote: Virastossa on järjestetty ruotsin kielen koulutusta sekä keskiteysti että kohdennettuna eri palveluihin. Ruotsinkielisten palvelujen työryhmä koordinoi ruotsinkielisten sosiaali- ja terveystyöpalvelujen kehittämistä.

Palvelusetelit:

Sote: Uusia palvelusetelejä on kehitetty poliittisten päätösten mukaisesti. Palvelusetelit ovat käytössä ikääntyneiden palveluasumisessa, päivätoiminnassa ja omaishoidon palveluissa. Kotihoidon palveluseteli on käytössä yksityisessä palveluasumisessa. Suun terveydenhuollossa hyödynnetty ostopalvelua niiltä osin kun hinta on kilpailukelpoinen omaan tuotantoon verrattuna. On otettu käyttöön ensiapuhoidon, lohkeamien hoidon, kokonaishoidon ja tutkimuksen sisältävän hoidon palvelusetelit. Sisätautien poliklinikalla on palvelusetelitoiminta kolonoskopiaissa ja gastroskopiaissa vaihtoehtona kaupungin sisätautien poliklinikan toiminnalle. Palvelusetelit on vakiinnutettu vammaistyössä ja lapsiperheiden kotipalvelussa. Palvelusetelit käytössä vammaistyössä henkilökohtaisessa avussa, vpl-asumisessa, omaishoidontuen lomituksessa ja harkinnanvaraisessa lyhytaikaishoidossa.

Strategiaohjelman seuranta muutoin:

<http://www.hel.fi/static/helsinki/kaupunginvaltuusto/Strategiaohjelman-seuranta-2017.pdf>

<http://www.hel.fi/static/helsinki/kaupunginvaltuusto/virastojen-ja-liikelaitosten-arviot-strategiaohjelman-toteutuksesta.pdf>

<http://www.hel.fi/static/helsinki/kaupunginvaltuusto/Strategiaohjelma-2013-2016-mittarien-seuranta.pdf>

Väestötilanne ja väestöennusteet

Helsingin väestö on kasvanut päättyvän strategiakauden aikana 32.824 henkilöllä (5,5 %), suomenkielisten määrä 12.548 (2,6 %) ruotsinkielisten määrä 467 henkilöllä (1,3 %), ja muunkielisten määrä 19.809 henkilöllä (29,0 %). Suomen- ja ruotsinkielisten osuus kokonaisväestöstä on pienentynyt, ja vieraskielisten määrä on lisääntynyt vastaavalla tahdilla kuin koko 2000-luvun.

Koko väestö	Suomenkieliset ¹	Ruotsinkieliset	Vieraskieliset
Hela befolkningen	Finskspråkiga ¹	Svenskspråkiga	Övrigt språk

10.3.2017

2012	595 384	100	491 524	82,6	35 537	6,0	68 323	11,5
2013	603 968	100	494 686	81,9	35 674	5,9	73 608	12,2
2014	612 664	100	498 351	81,3	35 844	5,9	78 469	12,8
2015	620 715	100	501 321	80,8	35 845	5,8	83 549	13,5
2016	628 208	100	504 072	80,2	36 004	5,7	88 132	14,0

Vuonna 2014 on ennakoitu, että ruotsinkielinen väestö kasvaa vuoteen 2040 mennessä 7.000 hengellä. Ruotsinkielisen väestön ikärakenteessa on piirteitä, jotka kasvattavat väestöryhmää myös tulevaisuudessa. Ikärakenteeltaan ruotsinkielinen väestö poikkeaa suomenkielisestä siten, että ruotsinkielisiä lapsia ja eläkeikäisiä on suhteellisesti enemmän kuin suomenkielisessä väestössä.

Väestö- ja väestömuutokset:

http://tilajakehitys.hel.fi/vaesto_ja_vaestonkehitys_helsingissa

Tilastoja:

http://www.hel.fi/hel2/tietokeskus/julkaisut/pdf/17_01_02_Tilastollinen_vuosikirja_2016_Askelo.pdf

Kielibarometri 2016

Kielibarometri mittaa, kuinka hyvin kielivähemmistöt (ruotsin- ja suomenkieliset) saavat palveluita omalla kielellään kotikunnassaan, ja millaisiksi ne kokevat kieliryhmien väliset suhteet. Kielibarometrissä on käyttäjän näkökulma, eli siinä tarkastellaan, millaisena kuntalaiset itse pitävät kotikuntansa kielipalvelua ja kieli-ilmapiiiriä. Kielibarometri otettiin käyttöön vuonna 2004, ja siitä lähtien sen avulla on kartoitettu vähemmistökielisten palveluiden laatua kaksikielisissä kunnissa. 2016 kirjekysely lähetettiin satunnaisesti valituille kuntalaisille. Kyselyyn vastasi 3.704 henkilöä, ts. vastausprosentti oli 42 %.

Suomessa on 33 kaksikielistä kuntaa, joissa asuu n. 1,75 miljoonaa suomalaista. 140.000 ruotsinkielistä asuu kunnissa, joissa enemmistö puhuu suomea, ja 44.000 suomenkielistä asuu kunnissa, joissa enemmistö puhuu ruotsia. Nämä 184.000 kansalaista muodostavat kielibarometrin kohderyhmän.

Kuntakohtaisia tuloksia kielibarometrasta saadaan joitakin.

Kieli-ilmapiiiri Helsingissä (suluissa koko Suomi)

Käsitys suomen- ja ruotsinkielisten välisistä suhteista:
hyvä 43 % (51 %)

10.3.2017

vaihteleva 47 % (39 %)
huono 4 % (5 %)
ei osaa sanoa 6 % (5 %)
Sijoitus 15/18 kunnista.

Käsitys suhteiden muutoksesta viime vuosina:
parantuneet 12 % (12 %)
ei muutosta 38 % (46 %)
huonontuneet 28 % (24 %)
ei osaa sanoa 22 % (16 %)

Joutunut arjessa häirinnän ja/tai syrjinnän kohteeksi
51 % (45 %)
Sijoitus 16/18

Sosiaali- ja terveystyöpalvelut

Keskiarvosana sosiaali- ja terveystyöpalveluiden kielelle
7,5 (7,8)
Vastaava arvosana 2012: 7,3 ja 2008: 7,2
Sijoitus 13/18

Kielibarometrin tutkimusraportti:

<http://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/79256>

Johtamisjärjestelmä- ja organisaatiouudistus

Helsingin kaupunki siirtyy 1.6.2017 lukien uuteen johtamisjärjestelmään ja organisaatioon. Kaupunginvaltuusto päätti 16.3. ja 22.6.2016 kaupungin johtamisjärjestelmän uudistamisen päälinjoista sekä 16.11.2016 hallintosäännön kokonaisuudesta.

Helsinki siirtyy pormestariin: kaupungille valitaan pormestari ja neljä apulaispormestaria. Helsinki siirtyy toimialamalliin: keskushallinnon lisäksi muodostetaan neljä toimialaa. Lautakuntarakenteen uudistetaan kokonaan.

Liitteenä 1 on perustieto uudistuksesta.

Hallintosääntö

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 16.11.2016 uuden hallintosäännön. Hallintosääntöön on koottu kuntalain mukaisesti vanha hallintosääntö, valtuuston työjärjestys, johtosäännöt ja muita sääntöjä.

10.3.2017

Kaksikielisyydestä määrätään hallintosäännön 25 luvussa. Liitteenä 2 ovat hallintosäännön kaksikielisyysmääräykset.

Kaksikielinen Helsinki –työryhmä

Kaupunginjohtaja asetti 18.12.2013, 113 § Kaksikielinen Helsinki –työryhmän.

Työryhmän tehtävänä oli kartoittaa kaksikielisyyden edistämistarpeita kaupungin hallinnossa ja palveluissa kaupunginvaltuuston hyväksymän strategiaohjelman 2013-2016 mukaisesti henkilöstön ruotsin kielien osaamisen ja ruotsinkielisten palvelujen näkökulmasta ja tehdä kartoituksen pohjalta niitä koskevia kehittämissuhteita.

Työryhmässä oli 16 jäsentä, jotka edustivat 11 Helsingin kaupungin virastoa.

Työryhmä antoi raporttinsa, Kaksikielinen Helsinki: Kaksikielisyys selvitys ja toimenpide-ehdotukset, 8.1.2015.

Raportti:

http://www.hel.fi/static/helsinki/julkaisut/08012015_kaksikielisyysraportti.pdf

http://www.hel.fi/static/helsinki/julkaisut/08012015_tvosprokighetsrapport.pdf

Työryhmän toimenpide-ehdotusten priorisointi toimikunnassa

Kaksikielisyystoimikunta päätti 12.8.2016 hyväksyä Kaksikielinen Helsinki –työryhmän toimenpide-ehdotusten priorisoinnin.

Priorisointitaulukko on liitteenä 3.

Kuulemiset toimikunnassa

Kaksikielisyystoimikunta sai vuoden 2016 aikana useita ajankohtaiskatsauksia eri kaupungin toimintojen kaksikielisyydestä:

Strategiaohjelma 2013-16 12.1.

Osallisuus 14.9.

Sosiaali- ja terveystoimi 14.9.

Hallintosääntö 14.10.

Henkilöstö 17.11.

Viestintä 17.11.

10.3.2017

Strategiaohjelmaan ja hallintosääntöön on viitattu edellä. Osallisuutta sivutaan johtamisjärjestelmäuudistuksen informaatiossa. Liitteenä 4, 5 ja 6 ovat toimikunnassa pidetyt esitykset sosiaali- ja terveystoimesta, henkilöstöstä sekä viestinnästä.

Kaksikielisyys kaupunkistrategiassa 2017-21

Esittelijä katsoo, että kaupunkistrategiaan kaksikielisyyden osalta tulisi ehdottaa kahta tai kolmea selkeää ja laajakantoista, mutta riittävän konkreettista ja mitattavaa tavoitetta.

Kaksikielisyystyöryhmän toimenpiteiden priorisoinnin tuloksena toimikunta on kehottanut hallintokuntia ottamaan huomioon kehittämistyösään strategisiakin tavoitteita. Kaupunkistrategian tulevat tavoitteet voisivat löytyä näiden joukosta.

Tavoitteille tulisi löytää joitakin konkretisoitavia toimenpiteitä ja toteutumiselle mahdollisimman selkeät mittarit.

Valmistelu jatkuu kokouksessa käytävän lähetekeskustelun pohjalta seuraavaan kokoukseen.

Esittelijä

hallintopäällikkö
Antti Peltonen

Lisätiedot

Antti Peltonen, hallintopäällikkö, puhelin: 310 36018
antti.peltonen@hel.fi

Liitteet

1	Johtamisjärjestelmäuudistuksen perusinformaatio
2	Hallintosäännön kaksikielisyysmääräykset
3	Toimepidepriorisointi
4	Kaksikielisyys sosiaali- ja terveystoimessa
5	Kaksikielisyys ja henkilöstö
6	Kaksikielisyys ja viestintä

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukiello, valmistelu tai täytäntöönpano

10.3.2017

§ 1

Laglighet och beslutsförhet och val av protokolljusterare

Beslut

Tvåspråkighetskommittén beslutade konstatera att sammanträdet är lagligt sammankallat och beslutsfört.

Samtidigt beslutade tvåspråkighetskommittén välja Gunborg Gayer och Anna Moring till protokolljusterare.

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragande

förvaltningschef
Antti Peltonen

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

10.3.2017

§ 2 Strategiberedning av tvåspråkigheten

Beslut

Tvåspråkighetskommittén beslutade anteckna den förda remissdebatten.

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Strategiprocessen

Enligt 37 § i kommunallagen (410/2015) ska kommunen ha en kommunstrategi, i vilken fullmäktige beslutar om de långsiktiga målen för kommunens verksamhet och ekonomi. Helsingfors stads kommunstrategi kallas stadsstrategi.

Enligt lagen ska det i kommunstrategin tas hänsyn till:

- 1) främjandet av kommuninvånarnas välfärd,
- 2) ordnandet och produktionen av tjänster,
- 3) de mål för tjänsterna som sätts upp i lagar som gäller kommunernas uppgifter,
- 4) ägarpolitiken,
- 5) personalpolitiken,
- 6) kommuninvånarnas möjligheter att delta och påverka,
- 7) utvecklandet av livsmiljöns och områdets livskraft.

Kommunstrategin ska grunda sig på en bedömning av nuläget i kommunen samt av framtida förändringar i omvärlden och deras inverkan på fullgörandet av kommunens uppgifter. I kommunstrategin ska det också anges hur genomförandet av strategin utvärderas och följs upp.

I Helsingfors bereds stadsstrategin för fullmäktigeperioden 2017–21 så att fullmäktige kan fatta beslut om den i början höstperioden 2017 (30.8 eller 13.9). Tjänsteberedningen genomförs under våren 2017. I mitten av juni ordnas ett strategiseminarium för fullmäktige som inleder sitt arbete 1.6.2017.

Strategiprogrammet för åren 2013–2016

10.3.2017

Stadsfullmäktige beslutade 24.4.2013 (122 §) godkänna strategiprogrammet för åren 2013-16.

I strategiprogrammets delmål Välmående helsingforsare finns punkten: Helsingfors är starkt tvåspråkigt (s. 9).

Enligt strategin är tvåspråkighet en trumf i en nordisk välfärdsstad som Helsingfors. Helsingfors ska vara landets bästa stad – också på svenska! Detta kräver såväl fungerande servicehelheter som ett konsekvent strategiskt arbete. Behovet av service på svenska beaktas när servicenätet utvecklas för att servicen ska bli dimensionerad på ett ändamålsenligt sätt.

På punkten föreslås som åtgärder:

- Språkresurserna hos stadens anställda utvecklas.
- Servicesedlar ger en möjlighet att komplettera stadens egen produktion särskilt i områden där det i dagens läge förekommer luckor i servicen.

Den viktigaste åtgärden under strategiperioden för att främja tvåspråkigheten var först tvåspråkighetsarbetsgruppens arbete och rapport och sedan den av stadsstyrelsen tillsatta tvåspråkighetskommitténs arbete.

Förvaltningarna och affärsverken rapporterar det följande om uppfyllelsen av målen i strategin:

Språkresurserna hos stadens anställda utvecklas:

Revisionskontoret: Revisionskontoret har deltagit aktivt i det nordiska samarbetet i sin egen bransch. År 2016 ordnade förvaltningen en konversationskurs i svenska för hela personalen.

Helsingfors partitorg: I expeditionsmästarutbildningen för hall- och torgövervakare ingår studier i svenska.

Helsingfors stads byggnadskontor: Språkkunskaper är ett viktigt kriterium i rekryteringen av personer som jobbar med kunder vid byggnadskontoret.

(svenska, engelska, annat språk). Alla intresserade som behöver språkkunskaper i sitt arbete har fått språkutbildning. Språktillägg betalas per anställning åt personer som klarat språktestet.

Servicecentralen: Vi har utvecklat vår personals kunskaper i svenska.

Räddningsverket: Kunskaper i svenska (A-nivån i språkprovet) och kunskaper i ett annat främmande språk ger tilläggspoäng i Räddningsskolans inträdesprov.

10.3.2017

Oiva: Oiva Akatemia har i sin egen marknadsföring berättat om kurser i svenska, som ordnas av Arbis.

Konstmuseet: Kundtjänsterna och experttjänsterna kan erbjudas på svenska. Kunskaperna i svenska har stöttats med utbildningar.

Konstmuseet erbjuder sina tjänster också på svenska.

Stadsbiblioteket: Svensk- och tvåspråkigheten har beaktats i bibliotekets rekryteringar.

Kulturcentralen: Språk- och konversationskurser för personalen.

Arbis: Arbis ordnar undervisning i svenska för personal på stadens övriga verk.

Social- och hälsovårdsverket: På verket har ordnats utbildning i svenska, både centraliserat och riktat till olika tjänster. Arbetsgruppen för svenska tjänster samordnar utvecklingen av svenska social- och hälsovårdstjänster.

Servicesedlar:

Social- och hälsovårdsverket: Nya servicesedlar har utvecklats i enlighet med de politiska besluten. Servicesedlarna är i bruk i vårdboende för äldre, dagverksamhet och tjänsterna inom närståendevården.

Hemvårdens servicesedel används inom det privata serviceboendet.

Inom munhälsovården har köpta tjänster utnyttjats i den mån priset är konkurrenskraftigt jämfört med den egna produktionen. Servicesedlar har tagits i bruk inom förstahjälpsvården, vården av sprickor, helhetsvården och vården som innehåller undersökning. På polikliniken för invärtesmedicin finns servicesedelverksamhet inom kolonoskopi och gastroskopi som alternativ till verksamheten vid stadens poliklinik för invärtesmedicin. Servicesedlarna har etablerats i handikapparbetet och hemservicen för barnfamiljer. Servicesedlarna används inom handikapparbetet, individuella hjälpen, boende enligt handikaplagen, vikarier för närståendevårdare och kortvarig vård som beror på prövning.

Uppföljning av strategiprogrammet i övrigt:

<http://www.hel.fi/static/helsinki/kaupunginvaltuusto/Strategiaohjelma-seuranta-2017.pdf>

<http://www.hel.fi/static/helsinki/kaupunginvaltuusto/virastojen-ja-liikelaitosten-arviot-strategiaohjelma-toteutuksesta.pdf>

<http://www.hel.fi/static/helsinki/kaupunginvaltuusto/Strategiaohjelma-2013-2016-mittarien-seuranta.pdf>

Befolkningssituationen och befolkningsprognoser

Under den utgående strategiperioden har Helsingfors befolkning vuxit med 32 824 personer (5,5 %), finskspråkiga med 12 548 personer (2,6

10.3.2017

%), svenskspråkiga med 467 personer (1,3 %) och personer som talar övriga språk med 19 809 personer (29,0 %). Andelen finsk- och svenskspråkiga av den totala befolkningen har minskat och antalet personer som talar främmande språk har ökat i samma takt som under hela 2000-talet.

	Koko väestö		Suomenkieliset ¹		Ruotsinkieliset		Vieraskieliset		
	Hela befolkningen		Finskspråkiga ¹		Svenskspråkiga		Övrigt språk		
2012	595 384	100	491 524	82,6	35 537	6,0	68 323	11,5	
2013	603 968	100	494 686	81,9	35 674	5,9	73 608	12,2	
2014	612 664	100	498 351	81,3	35 844	5,9	78 469	12,8	
2015	620 715	100	501 321	80,8	35 845	5,8	83 549	13,5	
2016	628 208	100	504 072	80,2	36 004	5,7	88 132	14,0	

År 2014 har det uppskattats att den svenskspråkiga befolkningen ökar med 7 000 personer före utgången av år 2040. I den svenskspråkiga befolkningens åldersstruktur finns särdrag som gör att befolkningsgruppen kommer att öka även i framtiden. Till sin åldersstruktur avviker den svenskspråkiga befolkningen från den finskspråkiga på det sättet att det proportionellt sett finns fler barn och pensionärer inom den svenskspråkiga befolkningen än inom den finskspråkiga.

Befolkningen och befolkningsändringar:

http://tilajakehitys.hel.fi/vaesto_ja_vaestonkehitys_helsingissa

Statistik:

http://www.hel.fi/hel2/tietokeskus/julkaisut/pdf/17_01_02_Tilastollinen_vuosikirja_2016_Askelo.pdf

Språkbarometern 2016

Språkbarometern undersöker hur väl de lokala språkminoriteterna (svensk- och finskspråkiga) får service på sitt eget språk i sin hemkommun och hur de upplever relationerna mellan språkgrupperna. Språkbarometern har ett brukarperspektiv, dvs. undersöker hur kommuninvånarna själva uppfattar den språkliga servicen och språkklimatet i hemkommunen. Språkbarometern har sedan år 2004 kartlagt kvaliteten på den språkligaservicen på minoritetsspråket i tvåspråkiga kommuner. 2016 skickades en postenkät ut till ett slumpmässigt urval i respektive kommun. Totalt svarade 3 704 personer eller 42 % på enkäten.

Finland har 33 tvåspråkiga kommuner i vilka det bor ca 1,75 miljoner finländare. 140 000 svenskspråkiga bor i kommuner med finska som majoritetsspråk och 44 000 finskspråkiga bor i kommuner med

10.3.2017

svenska som majoritetsspråk. Dessa 184 000 medborgare utgör målgruppen för språkbarometern.

Språkbarometern ger vissa kommunspecifika resultat.

Språkklimatet i Helsingfors (inom parentes i hela Finland)

Uppfattning om relationerna mellan de finsk- och svenskspråkiga:

goda 43 % (51 %)

varierande 47 % (39 %)

dåliga 4 % (5 %)

kan inte säga 6 % (5 %)

Placering 15/18 kommuner.

Uppfattning om ändring i relationerna under de senaste åren:

blivit bättre 12 % (12 %)

har inte ändrats 38 % (46 %)

blivit sämre 28 % (24 %)

kan inte säga 22 % (16 %)

Upplevt trakasserier och/eller diskriminering i vardagen

51 % (45 %)

Placering 16/18

Social- och hälsovårdstjänster

Medelvitsord för språket inom social- och hälsovårdstjänsterna

7,5 (7,8)

Motsvarande vitsord 2012: 7,3 och 2008: 7,2

Placering 13/18

Språkbarometerns forskningsrapport:

<http://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/79256>

Reformen av ledarskapssystemet och organisationen

Helsingfors stad övergår från och med 1.6.2017 till ett nytt ledarskapssystem och en ny organisation. Stadsfullmäktige beslutade 16.3 och 22.6 om huvudlinjerna för reformen av stadens ledarskapssystem och 16.11.2016 om förvaltningsstadgans helhet.

Helsingfors övergår till en borgmästarmodell: staden får en borgmästare och fyra biträdande borgmästare. Helsingfors övergår till en sektormodell: fyra sektorer bildas utöver centralförvaltningen. Nämndstrukturen förnyas helt och hållet.

10.3.2017

I bilaga 1 finns grundläggande information om reformen.

Förvaltningsstadga

Stadsfullmäktige godkände 16.11.2016 den nya förvaltningsstadgan. I enlighet med kommunallagen innehåller förvaltningsstadgan den gamla förvaltningsstadgan, arbetsordningen för stadsfullmäktige, instruktionerna och andra bestämmelser.

Om tvåspråkigheten bestäms i kapitel 25 i förvaltningsstadgan. I bilaga 2 finns förvaltningsstadgans tvåspråkighetsbestämmelser.

Arbetsgruppen Det tvåspråkiga Helsingfors

Stadsdirektören tillsatte 18.12.2013 (113 §) arbetsgruppen för ett tvåspråkigt Helsingfors.

Arbetsgruppen hade till uppgift att kartlägga behoven att främja tvåspråkigheten i stadens förvaltning och tjänster i enlighet med strategi-programmet 2013–2016 med avseende på de anställdas kunskaper i svenska och de svenskspråkiga tjänsterna, och att utifrån kartläggningen framställa utvecklingsförslag i dessa frågor.

Arbetsgruppen hade 16 medlemmar, som representerade 11 av Helsingfors stads förvaltningar.

Arbetsgruppen lämnade sin rapport Det tvåspråkiga Helsingfors: Utredning om tvåspråkigheten och åtgärdsförslag, 8.1.2015.

Rapporten:

http://www.hel.fi/static/helsinki/julkaisut/08012015_kaksikielisyysraportti.pdf

http://www.hel.fi/static/helsinki/julkaisut/08012015_tvosprakighetsrapport.pdf

Prioritering av arbetsgruppens åtgärdsförslag i kommittén

Tvåspråkighetskommittén beslutade 12.8.2016 godkänna prioriteringen av arbetsgruppen Det tvåspråkiga Helsingfors åtgärdsförslag.

Prioriteringstabellen ingår i bilaga 3.

Höranden i kommittén

10.3.2017

Tvåspråkighetskommittén fick under år 2016 flera aktuella översikter om tvåspråkigheten i stadens olika funktioner:

Strategiprogrammet 2013–16 12.1
Delaktighet 14.9
Social- och hälsovårdsväsendet 14.9
Förvaltningsstadgan 14.10
Personalen 17.11
Kommunikationen 17.11

Ovan hänvisas till strategiprogrammet och förvaltningsstadgan. Delaktigheten tangeras i informationen om reformen av ledarskapssystemet. Bilagorna 4, 5 och 6 är presentationerna om social- och hälsovårdsväsendet, personalen och kommunikationen som framförts för kommittén.

Tvåspråkigheten i stadsstrategin 2017–21

Föredraganden anser att det i fråga om tvåspråkigheten i stadsstrategin ska föreslås två eller tre tydliga och vittgående, men tillräckligt konkreta och mätbara mål.

Kommittén har som ett resultat av prioriteringen av tvåspråkighetsarbetsgruppens åtgärder uppmanat förvaltningarna att beakta även de strategiska målen i sitt utvecklingsarbete. Stadsstrategins kommande mål kunde tas upp bland dessa.

Det är dock nödvändigt att finna ett antal åtgärder som kan konkretiseras och så tydliga mätare som möjligt för förverkligandet.

Beredningen fortsätter utifrån remissdebatten som förs på sammanträdet till nästa sammanträde.

Föredragande

förvaltningschef
Antti Peltonen

Upplysningar

Antti Peltonen, förvaltningschef, telefon: 310 36018
antti.peltonen@hel.fi

Bilagor

10.3.2017

1	Grundläggande information om reformen av ledarskapssystemet
2	Förvaltningsstadgans tvåspråkighetsbestämmelser
3	Åtgärdsprioriteringen
4	Tvåspråkigheten inom social- och hälsovårdsväsendet
5	Tvåspråkigheten och personalen
6	Tvåspråkigheten och kommunikationen

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

10.3.2017

MUUTOKSENHAKUOHJEET

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 1 – 5 §:t

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 91 §

ANVISNINGAR FÖR SÖKANDE AV ÄNDRING

FÖRBUD MOT SÖKANDE AV ÄNDRING

1–5 § i protokollet

Ändring i beslutet får inte sökas eftersom beslutet gäller beredning eller verkställighet.

Tillämpat lagrum: 91 § i kommunallagen

10.3.2017

KAKSIKIELISYYSTOIMIKUNTA
TVÅSPRÅKIGHETSKOMMITTÉN

Marcus Rantala
puheenjohtaja
ordförande

Henrik Andersson
pöytäkirjanpitäjä
protokollförare

Pöytäkirja tarkastettu

Protokollet justerat

Gunborg Gayer

Anna Moring